

Kratka Dnevna Zgodba

MARIA KMETOVA:

Elegija

Dobra je bila naša hiša, lep je bil pogled njenih oken in stene so nas pristrčno objemale. Naši travniki so bili polni metuljev, naša ajda dišav prepolna, rdeča detelja vesela od smeha. Mati niso poznali počitka, roke so jim drhte v delu, še preden je bil dan in še v noč, dokler ni zamrla svetiljka luči. Ko pa je bil brat izginil v tuji zemlji in se je ondi grob odprl zanj, se je prelomilo materino življenje. Se jini je zateklo delo, se jim je razparal pogled, pajčevinah drobnih gubic se je razpredla čez njih obraz. Od časa do časa so se zamislili in so jim onemlele roke v naročju.

Pa sem jim dejala: "Mati, na polje po treba."

"Na polje?"

Posedali so ob žitu in v ruih prekladali žitne bilke iz roke v roko in molčali. In potem so se jini v trepetu razklenili prsti in bilke so obstale v naročju.

"Tako se mi je sanjalo," so pravili. "da je prišel Jože in je dejal: Mati, z menoj morate. — Kako, sem dejala, ko je žito zrelo in bo treba žeti? — Kesanje obudite, mati, z menoj pojdeti. — In je izginil."

"To so bile sanje, mati. Ni nikamor ne pojdeti."

"Niso bili samo sanje."

Prej tako delavni, so posedali mati doma in zrla po dolini: prej tako varčni niso nič pazili na izdatke in so se oblačili v prazne obleke.

"Saj ni božič, mati, tudi velika noč ni."

"Kaj bom hranila?"

Zaskrbelo nte je. Mati so bolni, kaj bo?"

In kakor bi bilo nocoj, še danes vem: ležali sva v postelji, zunaj je stala mesečina, tepka je risala veje na steno, mir je držal hišo in vrt. Pa je potrkalo na stropu.

"Šišiši!" so v šepetu zadržali mati.

"Šišim," sem v trepetu odvrnila.

"Šišiši?" so dehnili mati.

"Šišim." Še enkrat sem vzdihnila.

"Svoj lastni spomin slišim," so zašepetali mati in zdelo se mi je, da so se nasmejnili.

Pogledala sem jih.

"Kaj drugega je bilo; ne mislite teh strašnih misli."

Mati pa so dejali:

"Tudi ti moli — jaz kesanje obujam."

In prišel je dan in prišel je drugi dan. Zemlja je zevala

v širokih razpokah. Sluzasta vročina nas je pokrila, težke so nam bile roke v delu. Prišle so megle na nebo privlekli so se oblaki, kakor huda beseda težki in črni kakor greh.

"Nevihata bo," sem dejala, "po žito moram."

"Tako sem trudna," so odvrnili nati, "nikamor ne morem in tudi ti ostani doma."

In sva se naslonili na okno.

Že je pripihal veter, tepka se je krivila, v čemem zastoru je drhtelo obzorje, težke kaplje so potrkale na šipe.

Mati so zrla kakor zamaknjeni in hip za hipom so se ntršli že sem mislila, da jim je slabo.

"Mati!"

Tedaj se je zablislilo, rezek piš se je vrgel na okno. Zablisknelo je, kakor bi se podrla zemlja. Omahnili sva.

"Mati!"

Potem sem se zbudila lju-tje so govorili vame, gledala sem jih, gledala in jo! — izpregledala: mrtvi so ležali mati poleg mene.

Hudo sem zbolela.

Zdaj ni naše hiše več, v tujih rokah so njene bele stene, naše ajde dišijo drugim ljudem.

Jez moram v službo.

Tako se bojim.

Dopisi

JOHNSTOWN, Pa. — Čudno se mi zdi, da ni nobenega dopisa iz Johnstowna, saj imamo še nekaj naročnikov Glasa Naroda, pa se noben ne oglasi. Zato jaz sporočim nekoliko, kako se imamo v teh hribih. Z delom ni treba veliko poročati, ki je samo na papirju. Kar se tiče premogorjev, smo imeli kar štiri mesece počitnic, seveda brez plače. Sedaj se je nekoliko izpreobrnilo, da gremo vsi dvakrat, včasih trikrat na teden v tisti črni premog, ki ti že prej smrdi ko prideš do njega. Kar se tiče jeklarn, seveda je drugače; eni delajo po tri dni, eni po pet dni; eni pa tudi samo po dva dni na teden. Menda, kdor je bolj priljubljen kompaniji. Drugače pa živimo Slovenci, složno, naj bo slabo ali dobro.

Tukaj imamo tudi dosti društev različnih jednot in zvez, ki pridno prirejajo piknike. Tako bo tudi Samostojno Podporno Društvo imelo piknik dne 4. julija v Slovenskem Domu na Moxhamu. Prične se ob 1. popoldne in bo trajal do 12. zvečer. Za ples bo igral Rudi Grandas Trio od 7. do 12. zvečer. Vstopnina za ples bo samo 25 centov. Ob 9. zvečer bo nastopil tudi pevski zbor "Jugoslavija", ki bo zapel par slovenskih komadov. Torej zabave bo dovolj za vse, za mlade in stare. Torej ste vabljeni vsi od blizu in daleč, da posefite ta piknik. Članom tega društva pa naznamim, kdor se ne udeleži tega pikni-

ka, bo plačal \$1.— v društveno blagajno, naj bo oddaljen ali bolnik. To je letni piknik. Torej na svidenje 4. julija. — Vsi dobrodošli!

John Polantz, tajnik.

FARMA NA PRODAJ

Prodam farmo in vse, kar spada k njej: vse stroje in drugo orodje; 20 glav goveje živine, prašiče, 2 konja itd. Mimo hiše pelje dobra cesta; šola je zraven farme. Dosti vode, velik hlev, 2 stavbi za koruzo, vse posejano in v dobrem stanu. 20 akrov je lesa, 80 akrov je ravne zemlje, 50 akrov je pašnika, vse ograjeno. Mleko se vozi s truckom pozimi in poleti. — Cena je zmerna in farmo prodam, ker ni delavev. Kdor želi kupiti, naj pride pogledat, ali pa naj piše na: — KATI POTOČAR, Box 67, HARTWICK, N. Y.

Kupil posestvo

Mr. Frank R. Vavpotič iz New Yorka je od Mr. Freda Petka iz West New York, N.J. kupil hišo št. 100, Ljubljanska cesta v Domžalah z vsem k hiši spadajočim zemljiščem.

Mr. Vavpotič se namerava naseliti na svojem novem domu, kadar bodo evropske razmere zopet urejene.

SEDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE — Pišite na osov. J. MARSECH, INC. 463 W. 43 Street — New York

ZASEDANJE BELGIJSKEGA SENATA

Uničovalec molj

Molj, ta nezmatna, srebrno-blešketajoča se žuželka iz rodu metuljev, povzroča s svojimi ličinkami v omari za obleko, kakor tudi drugod v stanovanju takšno škodo, kakor kapusov belih na vrtu ali lubadar v gozdu. Kdor odločno ne poseže vmes, mu molji dobesedno požrejo vse, kar ima za telo. Ena sama moljeva samica izleže na leto 500,000 potomcev, ki požrejo v enem letu skoraj stot volne — to je tolikšno množino blaga, kolikor ga človek porabi konjaj vse življenje. Zato je energična borba proti moljem več nego vredna svojega truda.

Ta borba pa je v obliki lova na leteče živali le malo pomembna. V prvi vrsti gre za to da uničimo ličinke, komaj nekoliko milimetrov dolge živalice, ki ne žrejo samo volno. Kakor pogostoma domnevamo, temveč tudi svilo, umetno svi-

lo, bombaževino in drugo blago. Prav tako kakor obleke se namreč lotijo žimnic in blazinaste oprave.

Najboljši pripomoček proti temu sovražniku je najskrbnejša snaga, pogosto zračenje, opanje in krtačenje ogroženih stvari. Zinsko obleko bi morali hramiti poleti samo čisto oprano, oziroma kemično očiščeno. Videti je namreč, da se molji najrajši lotijo oblačilnih delov, ki imajo sledove človeških izločin, kakor kožne mlačobe, potu itd. Priporočljivo je, tudi za perilo, ki ga nosimo poleti, da ga ne pustimo cele tedne neopranega na kupu.

Vse, česar poleti ne nosimo, hranimo v dobro zaprtih škrinjah zoper molje, ki jih dobimo v raznih velikostih, ali pa dobro zavito v časniški papir.

Razen tega lahko uporabljamo kemične pripomočke, ki na-

napravijo obleko in perilo moljem neužitno. V kemičnih čistilnicah nam na željo pripravijo obleke, krzno, preproge, blazine tako, da se jih molji ne lotijo več. Nešteto je raznih pripomočkov zoper molje, ki jih pa kupujemo vedno samo pri strokovnjaku. Kot celo učinkovito priporočajo pripomočke, ki vsebujejo naftalin in pa paradiklorbencol.

Strah za ameriške dragocenosti v Angliji

Bogati Newyorčani, ki imajo svoje dragocenosti spravljene v blagajnah v angleških bankah, skušajo na vse načine spraviti dragocenosti na varno, predno bodo Nemci zavzeli banke v Angliji.

Ključavničarji v New Yorku so prejeli mnogo naročil, da ponarede ključke, da jih pošljejo z aeroplanom Dixie Clipper svojim prijateljem v

London, da odpro blagajne, vzamejo iz njih dragocenosti, jih skrijejo, ali kako drugače spravijo na varno, ali pa, če morejo, tudi pošljejo v Ameriko.

PRVA SEJA KOMISIJE ZA PREMIRJE

Francoski in nemški zastopniki za premirje so se prvič setali v Wiesbadenu, da izdelajo načrt, po katerem bo mogla Francija izpolniti pogoje premirja.

Pogajanja se vrše v hotelu Nassauer. Francoski delegaciji načeljuje general Charles Huntziger, nemški pa general Heinrich von Stuelpnagel.

Na steni visi Hitlerjeva slika, nad njo pa vihra svastika.

Okoli mize sedijo okoli 40 oseb; na enem koncu sedi general von Stuelpnagel, na drugem koncu pa general Huntziger.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tibotapec. — Vrbani Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodbja v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pida tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegal v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko s Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Naročite pri:

Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ROMAN TREH SRC, Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko je človek prične čitati, se ne more odrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je roman na vsi moč živahen in zanimiv.

Cena \$1.50

Belgijski senat se je sestel v Limogesu v Franciji ter je ob tem času obsojil belgijskega kralja Leopolda, ker je predal svojo armado Nemcem. Sedaj se nehaajo nekateri belgijski ministri v Angliji, drugi pa v južni Franciji.

